

СЕКРЕТИ ПРАВИЛЬНИХ НАГОЛОСІВ

Слово УКРАЇНА	Україна, український, українець, українка
Числівники на – НАДЦЯТЬ	одинАдцять, дванАдцять, тринАдцять, чотирнАдцять
Іменники на – АННЯ	кохАння, завдАння, видАння, запитАння, чекАння, читАння, навчАння, визнАння, пізнАння, послАння <i>але облАднання, бІгання</i>
Складні слова зі сполучним О	ЧорнОбиль, чорнОзем, чорнОслив, гуртОжиток, живОпис, літОпис, рукОпис
Короткі прикметники з наголосом на – ИЙ	якИЙ, котрИЙ, легкИЙ, новИЙ, черствИЙ, текстовИЙ, черговИЙ, фаховИЙ, страшнИЙ, чарівнИЙ <i>але кОсий, зрУчний</i>
Одиниці виміру на – МЕТР	кіломЕтр, децимЕтр, мілімеЕтр <i>але термОметр, барОметр – прилади</i>
Іменники у МНОЖИНІ , числівник 2, 3, 4 + іменник	нові книжкИ – 2 кнИжки – немає кнИжки мої братИ – 2 брАти – немає брАта усі сторінкИ – 2 сторІнки – не бачу сторІнки
БУТИ	буЛА, буЛО, буЛИ і бУду, бУдемо, бУдете

ІНШОМОВНІ СЛОВА

(метод аналогії)

- докумЕнт, цемЕнт
- діалОг, каталОг, монолОг
- квартАл, портАл
- шофЕр, партЕр, диспансЕр
- симетрІя, асиметрІя
- бюрократІя, демократІя (*кратний*)
- кулінАрія (*кулінАр*), гастронОмія (*гастронОм*)
- металУргія (*металУрг*), ветеринАрія (*ветеринар*), індУстрія (*індУс*)

НАГОЛОСИ ЗА СКЛАДАМИ

Перший склад

кИдати, вИпадок, вИпасти, вИСіти, вИНести, вИтрати, вИНяток, вИСловлення (*але вимОва, вимОга, вирАзний*), пОзначка, рАзом, рОзвідка, прИчп, вІрші, цАрина, немає чАсу і грОшей, щИпці, дрОва, спИна, кИшка, фОльга, рЕшето, зАгадка, Олень, кУрятина, Яловичина, сОлодощі, лОкшина, нАчинка, лАте, дОнька (*але дочКА*), пОдруга, прИятель, дІтьми, цИган, цЕнтнер, вАги, мАркетинг (*мАркет*), рИнковий (*рИнок*), зрУчний, кОсий

Другий склад

серЕдина, корИсний, мерЕжа, ненАвисть, ненАвидіти, вимОва, вимОга, вирАзний, ознАка, перЕпис

Передостанній склад

вантажІвка, вишивАнка (*але вишИваний рушник*), одноразОвий, обіцЯнка (*цяцЯнка*), данІна

Останній склад

кропивА, обрУч, фартУх, граблІ, листопАд, псевдонІм, жалюзІ, бюлетЕнь, руслО, гетьмАН (*але отАман*), вітчИм, джентльмЕн, терезИ, нестИ, вестИ, роблЮ, ношУ

Подвійний наголос

алфАвіт – алфавІт, доповІдач – доповіАч, зАвжди – завждИ, дОговору – договОру, зАголовок – заголОвок, мАбуть – маБУть, м'Язовий – м'язовИЙ, пЕрвісний – первіСний, помилка – помиИлка, прОстий – простИЙ, тАкож – такОж

Деякі СЛОВА З НАГОЛОСОМ за ПРЕДМЕТАМИ

Запам'ятайте правильний наголос	довідник, завдання, запитання, ознака, мережа, каталог, квартал, листопад, дочка, донька показник; дітьми (діти), часу (час), грошей (гроші) зручний, косий, підлітковий, новий, легкий, фаховий, черговий; будемо, кидати, нести, залишити, закінчити; завчасу, зозла, , разом
Біологія	бородавка, горошина, камбала, кропива, Олень, осетер, павич, параліч, слина, спина, тим'яний, щелепа
Хімія	перекис, надлишок, заіржавіти, ваги
Географія	болотистий, бурштинувий, джерело, жерло, рівнина, ринковий, русло, сільськогосподарський, течія, чорнозем
Математика	асиметрія (і симетрія), дано, дециметр (і міліметр, кілометр, сантиметр), добуток, дробовий, одинадцять (і чотирнадцять), проміжок, стовідсотковий, центнер
Література	вірші, віршовий, діалог, загадка, закладка (у книзі), приповідка, псевдонім, рукопис, травестія, уподобання, форзац, читання
Історія, Людина і світ	бюлетень, данина, визвольний, індустрія, літопис, літописний, маркетинг, оптовий, отаман, пеєпис, цінник, хоругва